

2023/2467

2023 11 6

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/2467

2023 m. spalio 23 d.

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo jungtiniame komitete, įsteigtame Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamiu ekonomikos ir prekybos susitarimu (IEPS), kiek tai susiję su sprendimo dėl susitarimo dėl architektų profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo priėmimu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos sprendimu (ES) 2017/37 ⁽¹⁾ numatyta Sąjungos vardu pasirašyti Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamų ekonomikos ir prekybos susitarimą (IEPS). IEPS buvo pasirašytas 2016 m. spalio 30 d.;
- (2) Tarybos sprendimu (ES) 2017/38 ⁽²⁾ numatomas IEPS dalių, įskaitant jo nuostatas dėl Profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo jungtinio komiteto (toliau – APS komitetas) įsteigimo, laikinas taikymas. IEPS yra laikinai taikomas nuo 2017 m. rugsėjo 21 d.;
- (3) 2018 m. gegužės 22 d. Kanados architektūros reguliavimo organizacijos (toliau – ROAC (buvusi Kanados architektūros licencijas išduodančių institucijų federacija (CALA)) ir Europos architektų taryba (toliau – ACE) pateikė bendrą rekomendaciją APS komitetui. Savo 2019 m. balandžio 16 d. posėdyje APS komitetas susitarė, kad IEPS vienuolikto skyriaus reikalavimai yra įvykdyti, o ROAC ir ACE pateikti dokumentai yra priimtina bendra rekomendacija dėl abipusio pripažinimo susitarimo, visų pirma, kiek tai susiję su jo potencialia verte ir šalių licencijavimo ar kvalifikacijos suteikimo tvarkos suderinamumu;
- (4) savo 2020 m. lapkričio 24 d. posėdyje APS komitetas nustatė derybose dalyvaujančius subjektus ir derybų dėl abipusio pripažinimo susitarimo žingsnius. Nuo 2021 m. kovo 24 d. iki 2022 m. kovo 10 d. įvyko devyni derybų raundai;
- (5) abipusio pripažinimo susitarimo projekte, dėl kurio susitarė Sąjunga ir Kanada, numatytas abipusis profesinių kvalifikacijų pripažinimas laikantis specialių ir griežtų sąlygų. Kalbant apie Kanados profesinių kvalifikacijų pripažinimą, abipusio pripažinimo susitarimo projekte reikalaujama turėti bent 12 metų trukmės išsilavinimo, mokymosi ir profesinę patirtį architektūros srityje, turėti Kanados kompetentingos institucijos išduotą galiojančią profesinę licenciją arba būti registruotu architektu ir būti geros reputacijos. Reikalavimas gauti galiojančią profesinę licenciją arba būti registruotu architektu reiškia, kad turi būti baigtos studijos pagal Kanados švietimo standartą ir Kanados architektų sertifikavimo valdybos akreditavimo sistemą. Sąlygų, kuriomis įgyjama registracija ar licencija, vertinimas sudarė pagrindą bendroje rekomendacijoje padaryti išvadą, kad architektų švietimo ir praktinio mokymo standartai Kanadoje yra priimtini;
- (6) abipusio pripažinimo susitarimu bus nustatytos taisyklės, pagal kurias galima pripažinti architektų profesines kvalifikacijas ir suteikti galimybę užsiimti profesine architektų veikla abiejose šalyse, taip bus sudarytos palankesnės sąlygos prekybai architektūros paslaugomis;

⁽¹⁾ 2016 m. spalio 28 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/37 dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) pasirašymo Europos Sąjungos vardu (OL L 11, 2017 1 14, p. 1).

⁽²⁾ 2016 m. spalio 28 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/38 dėl Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS) laikino taikymo (OL L 11, 2017 1 14, p. 1080).

- (7) APS komitetas turi priimti sprendimą dėl abipusio pripažinimo susitarimo;
- (8) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi APS komitete, kiek tai susiję su sprendimo dėl abipusio pripažinimo susitarimo priėmimu, nes abipusio pripažinimo susitarimas Sąjungai bus privalomas;
- (9) pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi APS komitete, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu sprendimo projektu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo jungtiniame komitete (toliau – APS komitetas), kiek tai susiję su sprendimo dėl susitarimo dėl architektų profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo priėmimu, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu APS komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2023 m. spalio 23 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
L. PLANAS PUCHADES

PROJEKTAS
PROFESINIŲ KVALIFIKACIJŲ ABIPUSIO PRIPAŽINIMO JUNG TINIO KOMITETO SPRENDIMAS
Nr. ...

... m. ... d.

kuriuo išdėstomas susitarimas dėl architektų profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo

PROFESINIŲ KVALIFIKACIJŲ ABIPUSIO PRIPAŽINIMO JUNG TINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Briuselyje 2016 m. spalio 30 d. priimtą Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamų ekonomikos ir prekybos susitarimą (IEPS), ypač į jo 11.3 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) remiantis IEPS 30.7 straipsnio 3 dalimi IEPS dalys laikinai taikomos nuo 2017 m. rugsėjo 21 d.;
- (2) IEPS 11.3 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad Profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo jungtinis komitetas (toliau – Komitetas) sprendimu turi priimti abipusio pripažinimo susitarimą (toliau – APS), jeigu, Komiteto nuomone, APS atitinka IEPS,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1. Komitetas priima architektų APS, kuris yra išdėstytas šio sprendimo priede ir kuris yra neatskiriama šio sprendimo dalis.
2. Pagal IEPS 30.10 straipsnį šio sprendimo teritorinė taikymo sritis apima šalis, kurios įstoja į Europos Sąjungą.
3. Patikslinama, kad šiam sprendimui taikomas IEPS, įskaitant jo Dvidešimt devintame skyriuje nustatytas ginčų sprendimo procedūras ir Dvidešimt aštuntame skyriuje nustatytas išimtis.
4. Patikslinama, kad nė viena šio sprendimo nuostata Šaliai neužkertamas kelias taikyti fizinių asmenų atvykimą ar laikiną buvimą jos teritorijoje reglamentuojančias priemones, įskaitant priemones, kurios būtinos jos sienų vientisumui apsaugoti ir tvarkingam fizinių asmenų judėjimui per sienas užtikrinti, jei tokios priemonės taikomos taip, kad neišnyktų ir nesumažėtų nauda, kurią bet kuri Šalis įgyja pagal IEPS Dešimto skyriaus nuostatas. Vien tai, kad tam tikros valstybės fiziniai asmenys privalo turėti vizą, nereiškia, kad IEPS Dešimtu skyriumi teikiama nauda išnyksta ar sumažėja.
5. Šalys dar kartą patvirtina savo teisę reglamentuoti ekonominę veiklą ir priimti naujas taisykles, kuriomis, atsižvelgiant į viešąjį interesą, reglamentuojama ekonominė veikla, kad būtų pasiekti tokie teisėti viešosios politikos tikslai kaip visuomenės sveikatos apsauga ir visuomenės sveikatos skatinimas, socialinės paslaugos, valstybinis švietimas, sauga, aplinkos apsauga, visuomenės dorovė, socialinė ar vartotojų apsauga, privatumo ir duomenų apsauga, kultūrų įvairovės skatinimas ir apsauga.
6. Jeigu Europos Sąjungoje pagal architektų APS 5 straipsnio 4 dalį ketinama pradėti ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus, ji apie tai pakankamai iš anksto informuoja Komitetą, kad būtų galima aptarti galimą jų poveikį šiam sprendimui.
7. Architektų APS 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija gali būti surenkama Komiteto dokumente ir skelbiama Šalių.

8. Šis sprendimas įsigalioja po 30 dienų nuo tos dienos, kai Komitetas jį priima. Remiantis IEPS 11.3 straipsnio 6 dalimi, jis tampa privalomas po to, kai kiekviena Šalis Komitetui praneša apie savo atitinkamų vidaus reikalavimų patenkinimą. Patikslinama, kad architektų profesinės kvalifikacijos nepripažįstamos remiantis šiuo sprendimu tol, kol šis sprendimas netampa privalomas.
9. Šis sprendimas nustoja galioti ir nebėra privalomas, jeigu IEPS neįsigalioja ir IEPS laikinas taikymas nutraukiamas pagal IEPS 30.7 straipsnio 3 dalies d punktą arba jeigu IEPS nutraukiamas pagal IEPS 30.9 straipsnio 1 dalį.
10. Kanados atveju į šio sprendimo 8 straipsnyje nurodytus vidaus reikalavimus įeina visų reguliavimo institucijų, kurios yra Kanados architektūros reguliavimo organizacijų federacijos dalis, ratifikavimas ir atitinkami provincijų ir teritorijų teisėkūros ir reguliavimo veiksmai, jeigu tokių yra. Patikslinama, kad provincijos ir teritorijos, atsižvelgiant į jų konstitucinius įgaliojimus Kanadoje, kurių pagrindu jos gali reglamentuoti profesines kvalifikacijas ir paslaugas, jų jurisdikcijoje veikiančioms reguliavimo institucijoms jos gali savo nuožiūra deleguoti konkrečius įgaliojimus.
11. Jeigu Šalis Komitetui raštu pateikia prašymą panaikinti šį sprendimą, šis sprendimas panaikinamas ir Šalims jis nebėra privalomas, nebent Komitetas per 90 dienų nuo tokio prašymo gavimo nuspręstų kitaip.
12. Panaikinus šį sprendimą arba nutraukus IEPS ar jo laikiną taikymą pagal IEPS 30.9 straipsnio 1 dalį ar IEPS 30.7 straipsnio 3 dalies d punktą, sprendimai dėl architektų profesinių kvalifikacijų pripažinimo, priimti pagal šį sprendimą iki jo panaikinimo arba susitarimo ar jo laikino taikymo nutraukimo dienos, lieka galioti. Panaikinus šį sprendimą arba nutraukus IEPS ar jo laikiną taikymą, visi prašymai dėl pripažinimo, Šaliai pateikti iki prašymo panaikinti šį sprendimą pateikimo dienos arba iki IEPS ar jo laikino taikymo nutraukimo dienos, turi būti įvertinti ir išnagrinėti pagal šio sprendimo sąlygas. Šio sprendimo panaikinimas arba IEPS ar jo laikino taikymo pagal IEPS 30.9 straipsnio 1 dalį ar IEPS 30.7 straipsnio 3 dalies d punktą nutraukimas nedaro poveikio architektų bet kurioms pareigoms atnaujinti leidimus verstis architektūros veikla priimančiojoje jurisdikcijoje.
13. Šalis, paprašiusi panaikinti šį sprendimą, gali raštu pranešti Komitetui, kad ji siekia atnaujinti šio sprendimo taikymą. Šiuo tikslu Komitetas gali priimti Sprendimą per trejus metus nuo panaikinimo dienos ir tas Komiteto sprendimas tampa privalomas pagal šio sprendimo 8 straipsnyje išdėstytą procedūrą.
14. Šis sprendimas parengiamas dviem egzemplioriais anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis; visi tekstai yra autentiški.

PROFESINIŲ KVALIFIKACIJŲ ABIPUSIO
PRIPAŽINIMO JUNG TINIO KOMITETO VARDU
Bendrapirmininkiai

PRIEDAS

Susitarimas dėl architektų profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo

EUROPOS SAJUNGA ir KANADA,

toliau kartu – Šalys,

pasiryžusios:

- (1) NUSTATYTI sistemą, kurią taikant būtų sukurta sąžininga, skaidri ir nuosekli architektų profesinės kvalifikacijos abipusio pripažinimo tvarka,
- IR
- (2) PATVIRTINDAMOS savo išpareigojimus, prisiimtus Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamiu ekonomikos ir prekybos susitarimu (IEPS), priimtu Briuselyje 2016 m. spalio 30 d.,
- (3) PRIPAŽINDAMOS Kanados provincijų ir teritorijų vyriausybių įgaliojimus reglamentuoti profesines kvalifikacijas ir paslaugas savo jurisdikcijoje,
- (4) ĮGYVENDINDAMOS IEPS Vienuoliktą skyrių dėl profesinių kvalifikacijų abipusio pripažinimo jį taikydamos architekto profesijai,
- (5) PRIPAŽINDAMOS Europos architektų tarybos ir Kanados architektūros reguliavimo organizacijų federacijos atliekamą parengiamąjį darbą ir bendrą rekomendaciją,
- (6) PRIMINDAMOS, kad mokestis, kurį paraiškos teikėjui gali tekti sumokėti pateikus paraišką, turi būti pagrįstas, atitikti patirtas išlaidas ir savaime neriboti paslaugos teikimo ar bet kokios kitos ekonominės veiklos, kuriai taikomas IEPS, vykdymo,
- (7) PRIPAŽINDAMOS aukštus Europos Sąjungos valstybių narių ir Kanados provincijų ir teritorijų švietimo ir praktinio mokymo standartus architektūros srityje, kuriais atsižvelgiama į skirtingas nacionalines švietimo tradicijas ir sudaromos sąlygos lygiavertiškumui,
- (8) SKATINDAMOS Europos Sąjungos ir Kanados tarpusavio prekybą architektūros paslaugomis, nustatydamos kvalifikacijų abipusio pripažinimo sąlygas, kad architektai galėtų registruotis ar gauti licenciją kitoje Šalyje,
- (9) PAŽYMĖDAMOS, kad į Kanados laisvosios prekybos susitarimą ⁽¹⁾ yra įtrauktos nuostatos dėl darbo jėgos judumo Kanados viduje,
- (10) PRIMINDAMOS, kad paraiškos teikėjas, kurio prašymas dėl pripažinimo buvo atmestas, pagal šį susitarimą gali prašyti persvarstyti sprendimą, kaip nurodyta IEPS 12.3 straipsnio 6 dalyje,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šiuo susitarimu nustatomos sąlygos ir procedūros, pagal kurias vienos Šalies jurisdikcija, reglamentuojanti galimybę užsiimti architektūros veikla ar ja verstis, reikalaujama konkrečių profesinių kvalifikacijų, pripažįsta profesines kvalifikacijas, kurias turint suteikiama galimybė užsiimti architektūros veikla kitos Šalies jurisdikcijoje.

⁽¹⁾ <https://www.cfta-alec.ca/canadian-free-trade-agreement/>

2. Šis susitarimas taikomas Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir Kanados piliečiams, norintiems savarankiškai ar pagal darbo sutartį pradėti vykdyti architektūros veiklą ir ja verstis.
3. Šis susitarimas netaikomas architektams, turintiems leidimą verstis architektūros veikla Kanadoje ar Europos Sąjungoje pagal abipusio pripažinimo susitarimą su trečiąja šalimi.
4. Nedarant poveikio šiam susitarimui, Europos Sąjungos valstybės narės ir Kanados provincijos bei teritorijos gali, vadovaudamosi savo atitinkamais įstatymais ir kitais teisės aktais, pripažinti šio susitarimo reikalavimų neatitinkančias profesines kvalifikacijas.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šio susitarimo tikslais taikomos IEPS 1.1, 1.2 ir 11.1 straipsniuose pateiktos terminų apibrėžtys. Taip pat taikomos toliau pateikiamos terminų apibrėžtys, kuriomis, kai tinkama, pakeičiamos IEPS 1.1, 1.2 ir 11.1 straipsniuose pateiktos terminų apibrėžtys:

- a) architektas – fizinis asmuo, turintis profesinę ir akademinę kvalifikaciją, taip pat užsiregistravęs arba turintis licenciją ar jai lygiavertį leidimą verstis architektūros veikla jurisdikcijoje, kuriai taikomas šis susitarimas, pagal nustatytas sąlygas, kurias įvykdžius leidžiama užsiimti architektūros veikla, kuriai taikomas šis susitarimas;
- b) architektūros veikla – reguliarus vertinasis profesine veikla priimančiojoje jurisdikcijoje naudojant profesinę kvalifikaciją „architektas“;
- c) kompetentinga institucija – institucija ar įstaiga, pagal Šalių įstatymus ir kitus teisės aktus įgaliota pripažinti profesines kvalifikacijas, kurioms taikomas šis susitarimas ir kurias turint suteikiama teisė užsiimti architektūros veikla ar ja verstis, arba išduoti dokumentus, susijusius su šio susitarimo veikimu;
- d) oficiali kvalifikacija – diplomai, pažymėjimai ir kiti įrodymai, kuriuos išdavė jurisdikcijoje kompetentinga institucija, paskirta pagal tos jurisdikcijos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, ir kuriais patvirtinamas sėkmingas profesinio mokymo baigimas;
- e) priimančioji jurisdikcija – Šalies, kurioje galimybė užsiimti architektūros veikla ar ja verstis priklauso nuo konkrečios profesinės kvalifikacijos ir kurioje architektas, įgijęs profesinę kvalifikaciją kitos Šalies jurisdikcijoje, siekia verstis architektūros veikla, jurisdikcija;
- f) jurisdikcija – teritorija, kurią apima kiekviena Kanados provincija ar teritorija, arba kiekvienos Europos Sąjungos valstybės narės teritorija, jei šis susitarimas taikomas tose teritorijose;
- g) profesinė patirtis – veiksminga ir teisėta architektūros veiklos praktika jurisdikcijoje;
- h) Profesinių kvalifikacijų direktyva – 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ^(?), įskaitant jos priedus, su pakeitimais;
- i) profesinė kvalifikacija – kvalifikacija, patvirtinama oficialios kvalifikacijos ir profesinės patirties įrodymais, įskaitant profesinės registracijos pažymėjimą, licenciją ar jai lygiavertį dokumentą, ir
- j) ROAC – Kanados architektūros reguliavimo organizacijų federacija, nacionalinė provincijų ir teritorijų profesinių kompetentingų institucijų, kurios veikia savanoriškai kolektyviniais tikslais, kad priimtų nacionaliniu lygmeniu pripažįstamus standartus ir programas, susijusius su architektų profesija, organizacija.

^(?) ES OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

3 straipsnis

Pripažinimo reikšmė

1. Priimančiosios jurisdikcijos kompetentinga institucija, laikydamosi šiame Susitarime nustatytų procedūrų ir sąlygų, pripažįsta kitos Šalies kompetentingos institucijos patvirtintą architekto profesinę kvalifikaciją esančia lygiaverte.
2. Kad architektai galėtų užsiimti architekto veikla ar ja verstis, priimančioji jurisdikcija architektų, kurių kvalifikacija yra pripažinta pagal šį Susitarimą, profesinei kvalifikacijai savo teritorijoje suteikia tokią pačią galią, kokia suteikiama jos teritorijoje suteiktai ar patvirtintai profesinei kvalifikacijai, ir suteikia galimybę užsiimti architektūros veikla.

4 straipsnis

Pripažinimo reikalavimai

1. Nedarant poveikio 6 straipsniui ir atsižvelgiant į visus kalbos mokėjimo reikalavimus, kurie gali būti taikomi, Europos Sąjungos valstybės narės architektas architektūros veiklą Kanados priimančiojoje jurisdikcijoje gali vykdyti, jei atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) išsilavinimas, mokymasis ir profesinė patirtis architektūros srityje, kurių trukmė – ne trumpesnė kaip 12 metų, ir kurie patvirtinami:
 - Profesinių kvalifikacijų direktyvos 46 straipsnio, įskaitant V priede išvardytas kvalifikacijas, reikalavimus arba 49 straipsnio, įskaitant VI priede išvardytas kvalifikacijas, reikalavimus atitinkančia oficialia kvalifikacija, prie kurios pridedamas pažymėjimas, kuriuo atitinkamai patvirtinamas pagal tą direktyvą įgytų teisių turėjimas, ir
 - ne trumpesne kaip ketverių metų profesine patirtimi Europos Sąjungos valstybėje narėje, įgyta užsiregistravus, gavus licenciją ar jai lygiavertį dokumentą;
 - b) užsiregistravimas architektu Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingoje institucijoje arba jos išduota architekto licencija ar jai lygiavertis dokumentas, jeigu valstybėje narėje netaikoma registracijos ar licencijų išdavimo tvarka, ir
 - c) gera reputacija.
2. Nedarant poveikio 6 straipsniui ir atsižvelgiant į visus kalbos mokėjimo reikalavimus, kurie gali būti taikomi, Kanados architektas gali pradėti vykdyti architektūros veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje ir ja joje verstis, jei atitinka šiuos reikalavimus:
 - a) išsilavinimas, mokymasis ir profesinė patirtis architektūros srityje, kurių trukmė – ne trumpesnė kaip 12 metų, ir kurie patvirtinami:
 - Kanadoje suteikta oficialia kvalifikacija, kuria suteikiama teisė užsiimti architekto profesija, kaip apibūdinta I priedėlyje, ir
 - ne trumpesne kaip ketverių metų profesine patirtimi Kanadoje, įgyta užsiregistravus ar gavus licenciją;
 - b) užsiregistravimas architektu Kanados kompetentingoje institucijoje ar jos išduota architekto licencija ir
 - c) išlaikytas reikalaujamas profesinis statusas.
3. Šio straipsnio 1 dalies a punkto pirmos įtraukos arba 2 dalies a punkto pirmos įtraukos reikalavimus taip pat galima atitikti turint trečiosios šalies suteiktą oficialią kvalifikaciją, kuri pripažįstama lygiaverte pagal Šalies jurisdikcijos reikalavimus, ir, jei tinkama, papildoma toje jurisdikcijoje reikalaujamu profesiniu mokymu, egzaminavimu ar profesine patirtimi.

*5 straipsnis***Kompensacinė priemonė**

1. Europos Sąjungos valstybės narės architektas, siekiantis pradėti vykdyti architektūros veiklą priimančiojoje Kanados jurisdikcijoje ir ja joje verstis, registruojasi į 10 valandų trukmės ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus ir juos sėkmingai baigia, kad atitiktų konkrečios srities žinių reikalavimus, susijusius su pastatų reglamentavimu, statybos dokumentais, sutarčių administravimu ir profesine praktika. Teikiant 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą paraišką įtraukiami mokesčiai už dalyvavimą kursuose. Ikiregistracinių nuotolinio mokymo kursų reikalavimai ir sąlygos yra išdėstyti II priedėlyje.
2. Ikiregistraciniais nuotolinio mokymo kursais negali būti viršijama tai, kas proporcinga siekiant spręsti klausimą, susijusį su reikalaujamų konkrečios srities žinių skirtumais Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Kanados provincijose ir teritorijose. Jais negali būti nepagrįstai trukdoma teikti paraiškas dėl pripažinimo ir nepagrįstai vilkinama ar apsunkinama šio straipsnio 1 dalyje nurodytų architektų galimybė užsiimti profesine veikla ar ja verstis. Ikiregistracinių nuotolinio mokymo kursų testo moduliai gali būti pakartotinai laikomi ne daugiau kaip tris kartus per tris mėnesius nuo pirmosios priedėlio priemonės.
3. Reikalavimas baigti ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus gali būti taikomas tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems architektams, kurie pirmą kartą siekia, kad jų profesinę kvalifikaciją pripažintų Kanados priimančioji jurisdikcija.
4. Europos Sąjunga pasilieka teisę taikyti lygiavertę ikiregistracinių nuotolinio mokymo kursų priemonę. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys būtų taikomos visiems tokiems nuotolinio mokymo kursams, išskyrus II priedėlio reikalavimus ir sąlygas, kuriuos reikėtų atitinkamai pakeisti.

*6 straipsnis***Pripažinimo procedūros**

1. Architektas, siekiantis pradėti vykdyti architektūros veiklą kitos Šalies jurisdikcijoje ir joje ja verstis, tos jurisdikcijos kompetentingai institucijai elektroninėmis priemonėmis pateikia paraišką, prie kurios prideda III priedėlyje išvardytus dokumentus ir pažymėjimus, jeigu to prašo priimančioji jurisdikcija. Paraiškos dėl pripažinimo teikiamos priimančiosios jurisdikcijos kalba arba bet kuria kita priimančiajai jurisdikcijai priimtina kalba.
2. Kompetentinga institucija per vieną mėnesį nuo paraiškos gavimo elektroninėmis priemonėmis patvirtina, kad gavo paraišką, ir praneša paraiškos teikėjui, ar paraiška laikoma išsami. Jei paraiška nėra išsami, kompetentinga institucija nurodo, kokią papildomą informaciją reikia pateikti, kad paraiška būtų išsami, ir paraiškos teikėjui suteikia galimybę per pagrįstos trukmės laikotarpį ją papildyti.
3. Priimančiosios jurisdikcijos kompetentinga institucija paraiškos dėl pripažinimo nagrinėjimo procedūrą užbaigia nepagrįstai nedelsdama, o tinkamai pagrįstą sprendimą ji priima per tris mėnesius nuo tos dienos, kai paraiškos teikėjas pateikė išsamią paraišką.
4. Jeigu kompetentinga institucija reikalauja baigti 5 straipsnyje nurodytus ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus, kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama paraiškos teikėjui suteikia galimybę dalyvauti nuotolinio mokymo kursuose, kai ji mano, kad 4 straipsnio reikalavimai yra įvykdyti. Bet kuriuo atveju kompetentinga institucija paraiškos teikėjui suteikia galimybę dalyvauti ikiregistraciniuose nuotolinio mokymo kursuose ir juos baigti, taip pat laikyti kalbos egzaminą, jeigu reikalaujama, ir, jeigu abu sėkmingai užbaigiami, paraiškos teikėjui pateikia tinkamai pagrįstą sprendimą dėl paraiškos per šio straipsnio 3 dalyje nurodytos trukmės laikotarpį.
5. Jeigu paraiška atmetama, kompetentinga institucija apie tai nepagrįstai nedelsdama raštu informuoja paraiškos teikėją. Kompetentinga institucija informuoja paraiškos teikėją, kurio paraiška buvo atmetta, apie jo paraiškos atmetimo priežastis.
6. Visi mokesčiai, kuriuos paraiškos teikėjai gali patirti teikdami savo paraiškas, turi atitikti priimančiosios jurisdikcijos kompetentingų institucijų patirtas išlaidas.

*7 straipsnis***Vertimasis architektūros veikla priimančiojoje jurisdikcijoje**

1. Architektas, kurio profesinė kvalifikacija pripažįstama pagal šį Susitarimą ir kuris verčiasi architektūros veikla priimančiojoje jurisdikcijoje, laikosi priimančiosios jurisdikcijos įstatymų, kitų teisės aktų, architektams taikomų elgesio ir etikos taisyklių, pavyzdžiui, taisyklių dėl privalomo profesinės civilinės atsakomybės draudimo, kalbos įgūdžių, nuolatinio profesinio tobulėjimo, registracijos mokesčių ir prekybinių ar įmonių pavadinimų naudojimo.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas architektas turi teisę verstis architektūros veikla priimančiojoje jurisdikcijoje nurodydamas savo profesinę kvalifikaciją, jeigu tokia profesinė kvalifikacija yra apsaugota įstatymu.
3. Jeigu 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą Europos Sąjungos valstybės narės architekto profesinę kvalifikaciją pripažįsta viena iš priimančiųjų jurisdikcijų Kanadoje, kita priimančioji jurisdikcija Kanadoje negali nustatyti jokių papildomų reikalavimų dėl kursų, kurių netaikytų Kanados architektui, kuris registruojasi paskesnėje priimančiojoje jurisdikcijoje.

*8 straipsnis***Igyvendinimas**

1. Kiekviena Šalis viešai skelbia arba užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos viešai skelbtų, jeigu įmanoma elektroninėmis priemonėmis, šią informaciją:
 - a) paraiškas dėl kvalifikacijų pripažinimo administruojančių kompetentingų institucijų pavadinimus ir adresus;
 - b) atitinkamus reikalavimus ir procedūras, susijusius su sprendimų dėl kvalifikacijų abipusio pripažinimo įgyvendinimu ir administravimu;
 - c) procedūras, susijusias su privaloma registracija ar naryste profesinėje organizacijoje, ir
 - d) įstatymus ir kitus teisės aktus, taikomus profesinės veiklos, kuriai taikomas šis Susitarimas, praktikai, įskaitant, visų pirma, konkrečios srities žinių reikalavimus, kurie tikrinami 5 straipsnyje nurodytų ikiregistracinių nuotolinio mokymo kursų metu.
2. Kiekviena Šalis, remdamasi IEPS 11.5 straipsnio d punktu, stengiasi informuoti kitą Šalį apie naujus teisės aktus ar esamų teisės aktų pakeitimus, priimtus naudojantis savo reglamentavimo teise, kurie gali turėti įtakos architektų kvalifikacijos pripažinimui.
3. Kiekvienos Šalies jurisdikcijos kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja ir teikia savitarpio pagalbą, kad sudarytų palankesnes sąlygas šiam susitarimui įgyvendinti.
4. Nė viena šio susitarimo nuostata kompetentingoms institucijoms ar jų asociacijoms netrukdoma reguliariai susitikti siekiant aptarti klausimus, susijusius su architektų profesijos reglamentavimu.
5. Visais dėl šio Susitarimo įgyvendinimo ar veikimo kylančiais klausimais Šalys kreipiasi į Komitetą, įsteigtą pagal IEPS 26.2 straipsnio 1 dalies b punktą, jeigu tokių klausimų negalima išspręsti remiantis šiuo straipsniu. Komiteto posėdis sušaukiamas nedelsiant ir ne vėliau kaip per 45 dienas nuo prašymo gavimo, o abiem pusėms priimtina sprendimą šiuo klausimu Komitetas stengiasi priimti per keturis mėnesius nuo Komiteto posėdžio dienos.

6. Jei IEPS jungtinis komitetas, remdamasis IEPS 30.10 straipsniu, nagrinėja naujos Europos Sąjungos valstybės narės poveikį, Komitetas organizuoja posėdžius ir teikia ataskaitas Paslaugų ir investicijų komitetui, kad padėtų IEPS Jungtiniam komitetui nagrinėti tokį klausimą.

I priedėlis

Kanadoje suteikiama oficiali kvalifikacija, kuria suteikiama teisė užsiimti architekto profesija, nurodyta 4 straipsnio 2 dalyje

Kanadoje išsilavinimas, kuris yra viena iš sąlygų, taikomų siekiantiems įgyti architekto kvalifikaciją, patvirtinamas vieno iš šių universitetų diplomu:

- *University of British Columbia* (liet. Britų Kolumbijos universiteto);
- *University of Calgary* (liet. Kalgario universiteto);
- *Carleton University* (liet. Karltono universiteto);
- *Technical University of Nova Scotia (TUNS)* (liet. Naujosios Škotijos technikos universiteto), šiuo metu *Dalhousie University* (liet. Dalhauzio universiteto);
- *Université Laval* (liet. Lavalio universiteto);
- *University of Manitoba* (liet. Manitobos universiteto);
- *McGill University* (liet. Makgilio universiteto);
- *Université de Montréal* (liet. Monrealio universiteto);
- *University of Toronto* (liet. Toronto universiteto) ir
- *University of Waterloo* (liet. Votterlu universiteto).

Įgyjami šie atitinkami laipsniai:

- architektūros bakalauro laipsnis (B. Arch) iki 2004 m. ir
- architektūros magistro laipsnis (M. Arch).

Kanados architektų sertifikavimo valdyba (toliau – CACB) arba kompetentinga institucija taip pat gali įvertinti neakredituotų įstaigų suteikiamus individualius profesinius laipsnius architektūros srityje arba jų šioje srityje išduodamus diplomus ir suteikti joms teisę atlikti sertifikavimą, jeigu jos atitinka ROAC patvirtintą Kanados švietimo standartą. Dabartinių akreditacijų sąrašą, taip pat informaciją apie sertifikavimo būdus savo svetainėje tvarko CACB.

Kiekvieno absolvento, baigusio vieną iš Kanados universitetų architektūros mokyklų iki 1991 m., kuriais buvo pradėta taikyti CACB Studijų programos akreditavimo sistema, išsilavinimą CACB tvirtino atskirai ir jis turėjo būti įgyjamas viename iš pirmiau išvardytų universitetų.

*II priedėlis***Išsami informacija apie 5 straipsnyje nurodytus 10 valandų trukmės ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus**

1. Bendrieji kursų principai ir tikslai

5 straipsnyje nurodytais ikiregistraciniais nuotolinio mokymo kursais siekiama užtikrinti, kad Europos Sąjungos valstybės narės architektas, siekiantis pradėti vykdyti architektūros veiklą priimančiojoje jurisdikcijoje Kanadoje ir joje ja verstis, įgytų konkrečios srities žinių, reikalingų norint dirbti vienoje iš Kanados provincijų ar teritorijų.

Baigęs kursus, paraiškos teikėjas supras, kokias paslaugas privalo teikti architektas, kokie sutarčių sudarymo reikalavimai yra taikomi prieš pradėdant teikti architektūros paslaugas, kokios profesinės pareigos taikomos savireguliacinio pobūdžio profesijai ir kokie taikomi viešųjų gėrybių apsaugos reikalavimai, kokios administracinio ir teisinio pobūdžio pareigos, kurias architektas turi žinoti, kad galėtų teikti architektūros paslaugas Kanadoje, yra taikomos ir kur rasti pagrindinę reglamentuojamą informaciją, įskaitant statybos kodeksus, įstatus, pramonės standartus ir kitus norminius dokumentus.

2. Taikomi konkrečios srities žinių reikalavimai

Konkrečios srities žinias sudaro šie elementai:

- atitinkamų su statyba susijusių teisės aktų paieška ir dokumentavimas;
- procedūrų, kurias taikant pagal šiuos su statyba susijusius teisės aktus taikomi konkretūs reikalavimai gali būti sumažinami arba gali būti leidžiama taikyti kitokius reikalavimus, supratimas;
- produktų ir medžiagų vertinimas;
- projekto atitiktis taikomiems teisės aktams;
- statybos sutarčių rengimas ir derėjimasis dėl jų sąlygų, įskaitant statybos sutarčių sąlygas, kuriomis paaiškinami architekto, rangovo, savininko, laiduojančiosios bendrovės ir draudiko vaidmenys administruojant statybos etapą;
- paraiškų dėl statybos leidimų teikimas;
- statybos pažangos priežiūra bei veiklos rezultatų peržiūra ir
- etikos kodeksai.

3. Rezultatai

Paraiškos teikėjui baigus ikiregistracinius nuotolinio mokymo kursus jam nedelsiant pranešama, ar įvertinimas patenkinamas. Rezultatai tuo pačiu metu perduodami ROAC ir yra jos užregistruojami.

III priedėlis

Dokumentai, kuriuos gali reikėti pateikti pagal 6 straipsnio 1 dalį

Priimančiosios jurisdikcijos kompetentinga institucija gali reikalauti, kad paraiškos teikėjas prireikus elektroninėmis priemonėmis pateiktų bet kurį iš šių dokumentų:

1. Šalies pilietybę ar nuolatinę gyvenamąją vietą Šalyje patvirtinantį dokumentą;
2. oficialios kvalifikacijos įrodymą;
3. profesinės patirties patvirtinimą;
4. jurisdikcijos, kurioje architektas įgijo kvalifikaciją, kompetentingos institucijos raštą, tiesiogiai elektroninėmis priemonėmis siunčiamą priimančiosios jurisdikcijos kompetentingai institucijai, kuriuo patvirtinama:
 - a) registracijos ar licencijos išdavimo data arba jai lygiaverčio leidimo išdavimo data, jeigu jurisdikcijoje, kurioje architektas įgijo kvalifikaciją, netaikoma registracijos ar licencijų išdavimo tvarka;
 - b) atitiktis šio Susitarimo atitinkamai 4 straipsnio 1 dalies a punkte ar 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytiems profesinės kvalifikacijos reikalavimams;
 - c) gera reputacija ar išlaikytas reikalaujamas profesinis statusas ir
 - d) jeigu tai nenumatyta c punkte, įrodymas, kad architektui nėra taikomos drausminės priemonės ir jam nebuvo laikinai uždrausta ar uždrausta verstis architektūros veikla dėl sunkaus profesinio nusižengimo arba jo atžvilgiu priimto apkaltinamojo nuosprendžio dėl nusikalstamos veikos.

Jeigu priimančioji jurisdikcija reikalauja įrodymų, susijusių su c ar d punktu, ji kaip pakankamą įrodymą priima jurisdikcijos, kurioje architektas įgijo kvalifikaciją, kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą. Jeigu kompetentinga institucija neišduoda tokių pažymėjimų, priimančioji jurisdikcija priima atitinkamo architekto priesaika patvirtintą pareiškimą ar oficialų pareiškimą kompetentingai teisminei ar administracinei institucijai arba notarui ar kvalifikuotai profesinei įstaigai. Tuo atveju paraiškos teikėjas taip pat pateikia tokios institucijos ar notaro išduotą pažymėjimą, kuriuo patvirtinamas jo pareiškimo, pateikto prisiekus ar oficialiai, autentiškumas;
5. įrodymą, kad paraiškos teikėjas yra apsidraudęs nuo dėl profesinės atsakomybės kylančios finansinės rizikos pagal priimančiosios jurisdikcijos įstatymus;
6. išrašą apie teistumą iš 4 punkte nurodytos jurisdikcijos;
7. reikalaujamų paraiškos teikimo mokesčių sumokėjimo įrodymą.

Šio priedėlio 4, 5 ir 6 punktuose nurodyti dokumentai turi būti išduoti ne anksčiau kaip prieš tris mėnesius iki jų pateikimo datos.